

[Undervisningsministeren.]

underordnet Tilskud. Ministeriet har ønsket at tilvejebringe en tilfredsstillende Ordning saavel i undervisningsmæssig som i tilskudsmæssig Henseende, og allerede i Sommeren 1942 traf man Foranstaltning til Nedsættelse af et Udvalg til Udarbejdelse af Forslag i saa Henseende. Efter Ministeriets Anmodning udpegede de paagældende Seminarier Repræsentanter til at indtræde i dette Udvalg, hvis Nedsættelse man imidlertid udskød i Henhold til en derom fremsat Anmodning fra Socialministeriet, som man fra Undervisningsministeriets Side havde anmodet om ogsaa at udpege en Repræsentant. Saa blev Sagen udsat. Jeg kan sige, at den er nu taget op, og der er af Undervisningsministeriet nedsat et Udvalg til at tage hele dette Spørgsmaal op til Undersøgelse, idet jeg er enig med det ærede Medlem i, at denne Sag som Helhed maa henhøre under Undervisningsministeriet og ikke under Socialministeriet.

Endvidere omtalte det ærede Medlem et Statsseminarium i København, eventuelt Flytning af Landseminarier. Ministeriet søger at faa den tyske Skolebygning i Emdrup overladt til sig, og hvis dette opnaas, vil man i Henhold til en for Ministeriet foreliggende Henvendelse tage under Overvejelse at indrette bl. a. et Seminarium i denne Bygning, eventuelt ved Flytning af Jonstrup Seminarium dertil, men der kan ikke siges noget om dette endnu. Hele dette Spørgsmaal maa tages op til Undersøgelse i et Udvalg, naar vi engang faar denne Bygning overladt.

Med Hensyn til Flytning af Landseminarier til Byen har man Erfaring for, at det i det store og hele ikke lykkes. Selv om man kan pege paa Forhold, der taler for det, er der ogsaa en Række Forhold, der taler imod det. Det Forhold, der for mig taler mest for det, er dette, at Øvelsskolerne ved en Del Landseminarier ikke er helt paa Højde med, hvad de burde være.

Dernæst talte det ærede Medlem om Oprettelse af en Forsøgsskole. Der har været store Planer fremme herom, ogsaa knyttet til Erhvervelsen af Emdrup Skole, og Planernes Virkeliggørelse beror derfor foreløbig paa, om Ministeriet faar denne Skole, der som Skolebygning naturligt maa tilfalde Undervisningsministeriet. Men selv om vi faar den, er det et Spørgsmaal, om det just er Statens Opgave at sætte saadanne Forsøg i Gang. Jeg personligt tvivler meget herom, og i hvert Fald er jeg sikker paa, at det vil betyde en meget stor Fare for Metodefriheden ved vor Skole. Jeg er ikke

saa blaaøjet, at jeg tør tro, at en Statsforsøgsskole med al den Autoritet, der uvilkaarlig vil knytte sig til dens Resultater, vil kunne undgaa at tvinge ikke mindst de unge Lærere ind i sine Anvisninger, der let kan blive en Spændetroje og betyde en Ensretning. Jeg lægger ikke Skjul paa mine alvorlige Betæneligheder ved en stor Statsforsøgsskole. Jeg tror, at er der en virkelig Trang til en saadan Skole, saa maa den udløses paa god dansk Maade derved, at man enten i Kommunerne eller i de Kredse, der brænder for denne Sag — og det maa naturligvis være baade Forældre og Lærerkredse —, finder hinanden i et Samarbejde og opretter en saadan Skole. Hertil vil de kunne faa al den Støtte fra det offentlige Side, som det offentlige nu engang yder den private Skole, og kan jeg faa det ærede Medlems Hjælp til en Forøgelse af denne Støtte, saa skulde det glæde mig. Saa vilde man ogsaa opnaa dette, at en saadan Skole fik Lov at begynde under nogenlunde beskedne Former, og det tror jeg er sundt. Alt, hvad der er blevet stort, har engang været smaalt, og at begynde paa den Maade, at man starter en mægtig Forsøgsskole for Børn paa 5 Aar op til unge Mennesker paa 18—19 Aar, tror jeg ikke er heldigt.

Det ærede Medlem berørte ogsaa Forøgelsen af Antallet af Lærere, og det er jo rigtigt, at det i Øjeblikket tegner til Læremangel, specielt Lærerindemangel. Ministeriet følger med stor Opmærksomhed alt dette og indhenter aarlig fra Kommuner og Skoledirektioner Oplysninger om, hvor mange Lærere der bruges rundt omkring, og hvordan det i det hele taget forholder sig. Det er jo muligt, at man maa søge Udveje for paa den ene eller den anden Maade at faa uddannet flere Lærere, saadan at Behovet kan tilfredsstilles.

Endelig talte det ærede Medlem om Nedsættelsen af en stor, omfattende Skolekommission, der skulde tage hele Skoleopdragelsesspørgsmaalet op til Behandling. Det ærede Medlem pegede paa, at man i England har vedtaget en stor Skolereform, der traadte i Kraft i Fjor den 1. April. Ja, det er rigtigt og naturligvis værd at bemærke, men jeg vil dog minde om, hvad man aabenbart fra visse Sider er i Færd med at glemme, at vi i 1937 fik en stor Skolereform, der først og fremmest tog Sigte paa Landsbyskolen, og som fuldt gennemført vil udjævne den Forskel mellem Land og By, som det ærede Medlem fremhævede som en af Skavankerne i demokratisk Henseende ved den danske Skole. Her skal naturligvis ikke være Tale om noget Lineal-